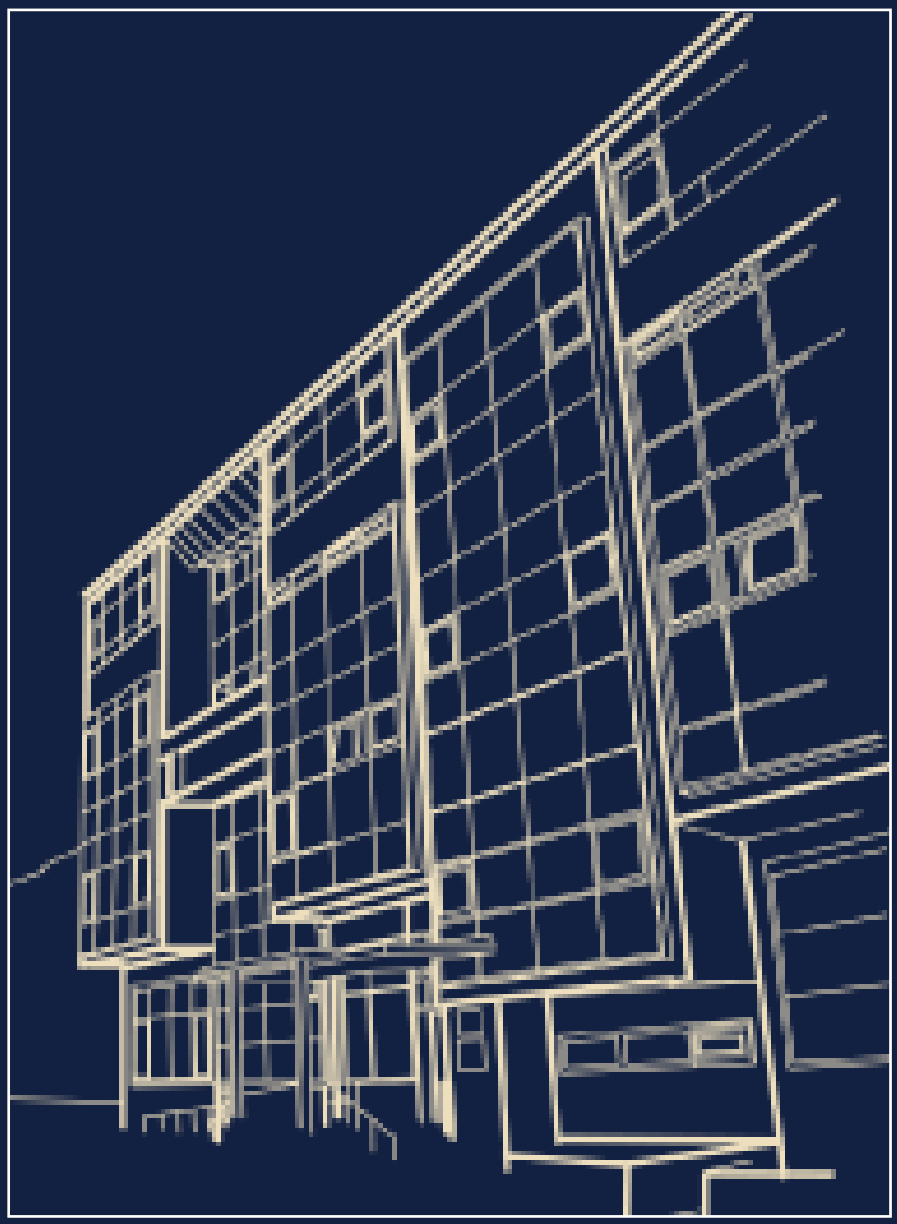
Raport per

MONITORIMIN E PUNËS SË KËSHILLIT GJYQËSOR

Gust - Dhjetor 2024

Financuar nga Bashkimi Evropian

BE-ja me TY

Instituti për të drejtat e njeriut

Titulli:

RAPORT PËR MONITORIMIN E PUNËS SË KËSHILLIT GJYQËSOR
Gusht - Dhjetor 2024

Botues:

Shoqata e qytetarëve Instituti për të drejtat e njeriut Shkup

Skopje, Dhjetor 2024

Ky publikim është prodhuar me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian.
Përmbajtja e tij në asnjë mënyrë nuk pasqyron pikëpamjet e Bashkimit Evropia.

СОДРЖИНА

HYRJE 4

TRANSPARENCA E KËSHILLIT GJYQËSOR 4

Sistemi i votimit dhe regjistrimit audio 5

Seancat publike të KGJRMV 5

Raportet vjetore për punën e KGJRMV 6

PJESËMARRJA E ANËTARËVE, SIPAS FUNKSIONIT, NË SEANCAT E KGJRMV 6

Analiza e përmbajtjes së njoftimeve dhe deklaratave mediatike të Këshillit Gjyqësor 7

EFEKTIVITETI DHE EFIKASITETI I KËSHILLIT GJYQËSOR 8

Zbatimi i rekomandimeve të Misionit të Vlerësimit të BE-së 8

Zgjedhja e anëtarëve të Këshillit Gjyqësor nga radhët e gjyqtarëve 8

Zgjedhja e anëtarëve të Bordit Drejtues të ASPO-së 10

Zgjedhja e gjyqtarëve dhe kryetarëve të gjykatave 10

Shkarkimi i gjyqtarëve dhe kryetarëve të gjykatave 11

Monitorimi i punës së gjykatave 12

Vendimmarrja për ankesat nga qytetarët dhe personat juridikë 13

KONKLUZIONET 15

REKOMANDIME 16

HYRJE

Gusht – Dhjetor 2024

Instituti për të Drejtat e Njeriut, nëpërmjet pjesëmarrjes në të gjitha seancat e hapura, rregullisht monitoron punën e Këshillit Gjyqësor. Qëllimi i këtij aktiviteti është që, duke monitoruar objektivisht punën e Këshillit Gjyqësor, Instituti për të Drejtat e Njeriut të evidentojë sfidat dhe progresin në punën e tij, si dhe të kontribuojë, me konkluzione dhe rekomandime të bazuara në prova, në përmirësimin e situatës në gjyqësor.

Ky aktivitet realizohet në kuadër të programit "Qasje në drejtësi për të gjithë", financuar nga Bashkimi Evropian në kuadër të programit IPA III për shoqërinë civile dhe mediat 2022. Raporti i monitorimit të punës së Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë së Veriut i referohet periudhës nga janar deri korrik 2024.

Ky raport është i ndarë në tri pjesë kryesore të cilat lidhen respektivisht me **transparencën, efektivitetin dhe efikasitetin e Këshillit Gjyqësor**.

TRANSPARENCA E KËSHILLIT GJYQËSOR

ka zhvilluar 16 seanca

Pas miratimit të Strategjisë së Komunikimit në qershor 2024, KGJRMV ka parë një përmirësim të dukshëm në transparencën e përgjithshme, gjë që mund të vërehet përmes shpjegimeve më të detajuara të deklaratave publike. Ndryshe nga më parë, kur çdo postim mbante titullin "Njoftim", në periudhën nga shtatori e në vazhdim, **postimet në faqen e KGJRMV-së kanë tituj të ndryshëm, gjë që e bën më të lehtë kërkimin e informacionit** në faqen e internetit. Është ruajtur dhe përmirësuar praktika e publikimit të njoftimeve për vendimet dhe konkluzionet e arritura menjëherë pas çdo seance, me **informacion më të gjerë në lidhje me pikat që u diskutuan, si dhe për vendimet e marra. Kjo praktikë e vendosur, si dhe përpjekjet për të përmirësuar më tej transparencën e KGJRMV**, duke marrë parasysh rekomandimet e Misionit Vlerësimi të BE-së, si dhe dokumentet e miratuara gjatë vitit 2024, janë një bazë e mirë për rritjen e besimit të publikut **dhe përmirësimin e transparencës aktive të KGJRMV**.

Është respektuar detyrimi ligjor për publikimin e procesverbaleve të seancave të KGJRMV-së. Procesverbali është i detajuar dhe publikohet pas miratimit. Gjatë kësaj periudhe vërehet miratimi dhe publikimi i rregullt i tyre në ueb-faqen e KGJRMV-së, si dhe publikohen të gjitha aktet nënligjore të miratuara nga KGJRMV, raportet tremujore për punën e gjykatave, raportet nga vizitat e punës në gjykata dhe dokumente të tjera nga puna e KGJRMV.

Transmetimi i drejtpërdrejtë i seancave nga Agjencia Maqedonase Informative vazhdon. Kjo praktikë u prezantua në maj të vitit 2023, por shpesh janë të pranishme edhe media të tjera, si dhe gazetarë dhe përfaqësues të organizatave joqeveritare që raportojnë për seancat. Lidhja e seancës publikohet edhe në njoftimet nga çdo seancë.

Gjatë kësaj periudhe ka pasur interesim të shtuar, si për seancat ashtu edhe për zbatimin e rekomandimeve të Misionit Vlerësues të BE-së.

Në këtë periudhë kohore, KGJRMV **ka mbajtur 16 seanca**, dhe Publikimi i rendit të ditës për seancat ishte përgjithësisht me kohë. **Vërehen vetëm 2 seanca urgjente**, njëra prej të cilave për marrjen e vendimit për përcaktimin e pushimit të detyrës gjyqësore të gjyqtarit të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, për shkak të aktgjykimit të formës së prerë të Gjykatës Themelore Penale Shkup, si dhe me qëllim të formimit të grupit punues që duhet të hetojë rastin për të cilin ekziston dyshimi i veprimit të mundshëm të kundërligjshëm të Gjykatës Themelore të Shkupit. Në seancën e dytë urgjente është konstatuar pushimi i funksionit të kryetarit të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë së Veriut, për shkak të dorëheqjes së parevokueshme.

SISTEMI I VOTIMIT DHE REGJISTRIMIT AUDIO

Në dhjetor 2024, pas një procedure, **KGJRMV instaloi një sistem të ri elektronik për regjistrim audio dhe votim**, përmes të cilit publiku, në monitor, mund të shohë menjëherë se si ka votuar secili anëtar. Me atë sistem, ekziston mundësia për të votuar vetëm “po” ose “jo”, që është opsioni i vetëm ligjor. Ky ndryshim paraqet një hap drejt promovimit të transparencës dhe llogaridhënies individuale dhe ky ishte një nga angazhimet e Këshillit, pra shmangia e votimeve të ndryshme kur votimi është publik - me ngritjen e dorës dhe kur votimi është i fshehtë - sipas sistemit të mëparshëm të votimit.

SEANCAT PUBLIKE TË KGJRMV

Dinamika e mbajtjes së seancave, në baza mujore, mbetet e njëjtë. T**ë paktën dy seanca mbahen gjatë një muaji**, dhe njëra është rezervuar gjithmonë për të vendosur për parashtresat e qytetarëve dhe personave juridikë, që është obligim ligjor.

Seancat fillojnë në kohë, si në periudhën e kaluar, ndërsa praktika e mbajtjes së kolegjiumeve para fillimit të seancave tashmë është tejkaluar. Gjithashtu, caktimi i seancave urgjente është minimal dhe për arsye të justifikuara.

Seancat publike të KGJRMV dhe puna e anëtarëve janë të gjata, me shumë pika në rendin e ditës, gjatë të cilave **mund të vërehet pjesëmarrja aktive në diskutimet e të gjithë anëtarëve, duke shfrytëzuar të drejtën e replikës, argumentimit dhe shpjegimit**. Diskutimet zgjatën më shumë, por ndryshe nga më parë, po respektohet Rregullorja e punës së KGJRMV-së, e cila rregullon se si dhe sa mund të diskutojë secili anëtar për një çështje të caktuar.

Ndryshe nga më parë, kur anëtarët nuk pajtoheshin me një propozim të caktuar për vendim për një pikë të caktuar, ata tani jepnin shpjegime specifike për arsyet e mospajtimit të tyre me propozimin, dhe shpeshherë jepnin propozime të reja, të argumentuara për vendimin për një pikë të caktuar që po diskutohej në seancë.

RAPORTET VJETORE PËR PUNËN E KGJRMV

Në seancën plenare të mbajtur më 16.12.2024, me propozim të Komisionit për sistem politik dhe marrëdhënie ndërmjet bashkësive të Republikës së Maqedonisë së Veriut, nuk u miratua në seancën plenare të mbajtur më 16.12.2024,[1] raporti vjetor për punën e KGJRMV për vitin 2023, i cili i[2] është dorëzuar Kuvendit në afatin e përcaktuar me ligj, më 25.4.2024. Raporti vjetor për punën e KGJRMV kryesisht përmban të dhëna statistikore për punën e KGJRMV dhe Këshillit Buxhetor Gjyqësor, siç parasheh ligji.

Pas dështimit të miratimit të këtij raporti, midis partive politike, përkatësisht përfaqësuesve të legjislativit dhe përfaqësuesve të pushtetit ekzekutiv, u zhvillua një polemikë e madhe, nëse mos miratimi i tij mund të rezultonte me shkarkimin e anëtarëve të KGJRMV-së, të cilët ishin zgjedhur nga Kuvendi i RMV-së. Përfaqësuesit e pushtetit ekzekutiv u shprehën kategorik se mosmiratimi i raportit nga Kuvendi ishte arsye e mjaftueshme për shkarkimin e tyre. Dispozitat ligjore të Kushtetutës, si dhe Rregullorja e Kuvendit, tregojnë se kjo çështje është e rregulluar me ligj, ndërsa Ligji për KGJRMV-në nuk parasheh procedurë për shkarkimin e anëtarit të KGJRMV-së nga asnjë organ tjetër përveç vetë KGJRMV -së. E vetmja dispozitë që mund të zbatohet nga Kuvendi, por që nuk i referohet shkarkimit, është neni 100 i Ligjit për KGJRMV, i cili thotë: "Nëse Kuvendi i RMV-së nuk e miraton raportin, kjo do të jetë bazë për fillimin e seancës dëgjimore para organeve që kanë zgjedhur anëtarët e Këshillit Gjyqësor për vlerësimin e punës së tyre në këshill". Kjo dispozitë nënkupton se Kuvendi mund të debatojë për këtë çështje, por megjithatë, arsyet se kush mund të jetë parashtrues për shkarkimin e një anëtari të KGJRMV-së, si dhe procedura për shkarkimin e anëtarit, parashikohen vetëm në Ligjin për KGJRMV-në.

Ideja e shkarkimit të anëtarëve të KGJRMV-së, e cila u promovua intensivisht në periudhën nga shtatori deri në dhjetor 2024, ndikoi negativisht në pavarësinë dhe paanshmërinë e gjyqësorit, i cili si një nga tre pushtetet duhet të mbrohet nga presioni politik. Kjo lloj retorikë minon besimin tashmë të dobët të publikut në gjyqësor. Retorika e mazhorancës qeverisëse nuk mori mbështetje as nga komuniteti ndërkombëtar, as nga ekspertët ligjorë dhe nga sektori i shoqërisë civile, të cilët paralajmëruan se një precedent i tillë do të kishte pasoja afatgjata të dëmshme për pavarësinë e gjyqësorit dhe do të linte hapësirë për ndikim politik në të ardhmen. Ndërhyrja e pushtetit ekzekutiv dhe legjislativ në sistemin gjyqësor është e papranueshme dhe bie ndesh me parimet demokratike.

PJESËMARRJA E ANËTARËVE, SIPAS FUNKSIONIT, NË SEANCAT E KGJRMV

Gjatë kësaj periudhe raportuese, **Ministri i Drejtësisë nuk ka qenë i pranishëm në asnjë seancë të KGJRMV**, edhe pse ai, si dhe Kryetari i Gjykatës Supreme të RMV-së, janë anëtarë ex officio të Këshillit Gjyqësor dhe mund të marrin pjesë në seancat e KGJRMV, por pa të drejtë vote.

1 *https://www.sobranie.mk/detali-na-materijal.nspx?param=b811d2fc-52a9-468c-9920-8c5964672d9a*

2 *https://www.sobranie.mk/detali-na-materijal.nspx?param=39a30df8-b2ac-4133-a706-915071aa5a7c*

Kryetarja e Gjykatës së Lartë të Drejtësisë mori pjesë në disa nga seancat, e cila mungesën e saj në ato seanca në të cilat nuk mori pjesë e arsyetoi duke thënë se ishte shumë e zënë me aktualitetin si kryetare e gjykatës më të lartë në vend. Në seancat ku ka qene e pranishme, ka marrë pjesë me mendimet, pikëpamjet, propozimet dhe sugjerimet e saj për pika të caktuara të rendit të ditës.

ANALIZA E PËRMBAJTJES SË NJOFTIMEVE DHE DEKLARATAVE MEDIATIKE TË KËSHILLIT GJYQËSOR

Në periudhën kohore që mbulon ky raport, siç shihet nga uebfaqja e KGJRMV, **vërehet një intensitet i vazhdueshëm i komunikimit të KGJRMV me publikun e gjerë**.

Vërehen njoftimet për vizita dhe pjesëmarrje në konferenca në të cilat Kryetarja, ose një anëtar tjetër i Këshillit ka mbajtur fjalim. **Gjatë kësaj periudhe janë bërë më të shpeshta provokimet nga pushteti ekzekutiv përmes deklaratave publike që synonin shkarkimin e anëtarëve të KGJRMV-së.** Me qëllim të qetësimit të situatës dhe inicimit të dialogut konstruktiv në mes të pushtetit ekzekutiv dhe gjyqësor, është mbajtur takimi i kryetares së KGJRMV dhe kryetarit të Qeverisë së RMV-së. Mirëpo, takimi nuk pati një rezultat pozitiv, duke u përkeqësuar edhe më tej marrëdhëniet mes gjyqësorit dhe ekzekutivit.

Mund të konkludohet se transparenca e KGJRMV ndaj publikut të gjerë është përmirësuar në drejtim të shpeshtimit të shpërndarjes së informacionit të detajuar jo vetëm për përgjegjësitë e drejtpërdrejta të KGJRMV-së, por edhe për aktivitetet e tjera të ndërmarra nga kryetarja dhe anëtarët e KGJRMV në drejtim të hapjes më të madhe ndaj qytetarëve. **Shembull që duhet ndjekur në të ardhmen është publikimi i biografive të kandidatëve për anëtarë të KGJRMV-së nga radhët e gjyqtarëve, gjë që nuk ka qenë praktikë deri më tani, pasi janë publikuar vetëm emrat e kandidatëve, që është detyrim ligjor.** Përkundër rritjes së numrit të dokumenteve që ngarkohen në faqen e internetit, **faqja aktuale e KGJRMV nuk është e kërkueshme në mënyrë të kënaqshme dhe nuk mundëson kërkimin e lehtë të dokumenteve dhe publikimeve.**

Për sa i përket rritjes së retorikës mediatike për shkarkimin e anëtarëve të KGJRMV-së, e cila buron nga deklaratat e përfaqësuesve të dy autoriteteve të tjera, KGJRMV nuk ka adresime-deklarata të drejtpërdrejta për publikun lidhur me këtë. Vetëm, në dorëheqjen e parevokueshme të kryetares Vesna Dameva, u theksua qartë se ky presion kishte ndikim të drejtpërdrejtë në vendimin e saj për dorëheqje.

Deklaratat publike të lëshuara nga KGJRMV gjatë kësaj periudhe i referoheshin emërimit të anëtarëve të Bordit Drejtues të Akademisë për Gjyqtarë dhe Prokurorë Publikë nga radhët e gjyqtarëve, të cilët janë anëtarë të KGJRMV-së, më pas pati një reagim në lidhje me mandatin e kryetarit të KGJRMV-së, që u pasua nga një njoftim për shtypin në të cilën shprehej shqetësimi në lidhje me Me njoftimin e Departamentit të Shtetit të SHBA-së për vendosjen e një gjyqtari në "listën e zezë", si dhe me komunikatën lidhur me futjen e PTHP Shkup në zyrat e Këshillit Gjyqësor të RMV-së.

Për të forcuar besimin e publikut, KGJRMV ka krijuar një praktikë të marrjes së masave me iniciativën e saj dhe shqyrtimit të rasteve që janë me interes për publikun për të parandaluar pasojat e mundshme të padëshiruara nëse, në ushtrimin e kompetencave të saj,

KGJRMV konstaton sjellje të papërshtatshme nga gjyqtarët në raste të veçanta. Përkatësisht, pas kryerjes së inspektimeve, KGJRMV publikisht e prezanton raportin për gjendjen e konstatuar bazuar në faktet e vërtetuara, dhe më tutje ndërmerr aktivitete shtesë që mund të rezultojnë në inicimin e procedurës për shkarkimin e gjyqtarit/kryetarit të gjykatës.

Njëkohësisht, për të rritur vizibilitetin e punës së Këshillit Gjyqësor në ushtrimin e kompetencave të tij, është e nevojshme të vazhdohet me publikimin më të shpeshtë të njoftimeve për aktivitetet ditore që kanë të bëjnë me qëllimin e tyre parësor për sigurimin e pavarësisë së gjyqësorit, si dhe njoftimet për problemet aktuale dhe aktivitetet që Këshilli Gjyqësor po ndërmerr për zgjidhjen e tyre.

EFEKTIVITETI DHE EFIKASITETI I KËSHILLIT GJYQËSOR

ZBATIMI I REKOMANDIMEVE TË MISIONIT TË VLERËSIMIT TË BE-SË

Zbatimi i Rekomandimeve të paraqitura në Raportin e Misionit Vlerësues të BE-së në vitin 2023, të cilat kishin të bënin me përmirësimin e situatës në KGJRMV dhe gjyqësorin në tërësi, vazhdoi gjatë kësaj periudhe përmes zbatimit të **Planit të Veprimit të miratuar nga KGJRMV. Zbatimi i këtyre rekomandimeve, krahas dokumenteve të miratuara në periudhën e mëparshme, është reflektuar edhe në përmirësimin e veprimeve të vetë Këshillit Gjyqësor.**

Të gjitha ndryshimet e miratuara në disa dokumente duhet të jenë bazë për përmirësimin e transparencës thelbësore të KGJRMV, e cila do të ndikojë drejtpërdrejt në funksionimin efektiv të tyre dhe do të nënkuptojë forcimin e besimit, jo vetëm te qytetarët, por edhe te vetë gjyqtarët, por mbetet të shihet se si do të zbatohen këto ndryshime në të ardhmen.

ZGJEDHJA E ANËTARËVE TË KËSHILLIT GJYQËSOR NGA RADHËT E GJYQTARËVE

Në periudhën nga **shtatori deri në dhjetor 2024 janë mbajtur dy zgjedhje për anëtarë të KGJRMV nga radhët e gjyqtarëve, me çka janë zëvendësuar tre anëtarë të rinj.**

Përkatësisht, më 4 shtator 2024 u mbajtën zgjedhje për anëtar të KGJRMV-së nga radhët e gjyqtarëve pjesëtarë të komuniteteve, të cilat janë më pak se 20% e popullsisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, dhe si kandidate e vetme u zgjodh **Xheneta Bektoviq**, gjyqtare në Gjykatën Themelore Penale Shkup. Këto zgjedhje u zhvilluan në të gjitha gjykatat në vend. **Gjyqtarja Xheneta Bektoviq u zgjodh me shumicë të madhe votash, gjegjësisht me 273 vota nga gjithsej 365 gjyqtarë që kishin të drejtë vote.**

Zgjedhja e dytë e anëtarëve të KGJRMV nga radhët e gjyqtarëve u mbajt më 11 dhjetor 2024. Në këto zgjedhje u zgjodhën dy anëtarë, njëri nga lista e përgjithshme e kandidatëve nga rajoni i apelit të Shtipit dhe një anëtar nga e vetmja listë e posaçme për kandidatë për gjyqtarë - pjesëtarë të të gjitha komuniteteve që nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, për të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Për anëtarësim në KGJRMV nga zona e apelit Shtip aplikuan disa kandidatë, si në vijim:

- **Aco Tasev**, gjyqtar/kryetar i Gjykatës Themelore të Shtipit;
- **Danka Ristova**, gjyqtare në Gjykatën e Apelit Shtip;
- **Meri Giçeva**, gjyqtare në Gjykatën Themelore të Shtipit;
- **Nevena Perica**, gjyqtare në Gjykatën Themelore në Shtip;
- **Toni Delev**, gjyqtar/kryetar i Gjykatës së Apelit Shtip.

Për të vetmen listë të veçantë të kandidatëve për gjyqtarë - pjesëtarë të të gjitha komuniteteve që nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, për të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, është regjistruar vetëm një kandidat, përkatësisht:

- **Ariton Alla**, gjyqtar në Gjykatën e Apelit Shkup

Anëtarë të KGJRMV-së u zgjodhën **Danka Ristova, gjyqtare në Gjykatën e Apelit në Shtip, me 27 vota nga gjithsej 40 dhe Ariton Alla, gjyqtar në Gjykatën e Apelit në Shkup, me 253 vota nga gjithsej 354.**

Për herë të parë, KGJRMV, krahas publikimit të listave të kandidatëve, publikoi edhe biografitë e kandidatëve për anëtarë të KGJRMV nga radhët e gjyqtarëve. Në këtë mënyrë, jo vetëm publiku, por mbi të gjitha gjyqtarët, mund të njiheshin me biografinë profesionale dhe ecurinë në karrierë të kolegëve të tyre, tek të cilët do të kishin besim dhe të përfaqësojnë interesat e tyre në KGJRMV.

Legjislacioni ekzistues nuk përmban një dispozitë që rregullon pragun e votimit, kështu që të dy kandidatët për anëtarë të KGJRMV-së janë zgjedhur në përputhje me Ligjin për Këshillin Gjyqësor të RMV-së.

Dorëheqja e parevokueshme e kryetares së KGJRMV-së

Kryetarja e KGJRMV-së, Vesna Dameva, më 02.12.2024, përmes një fjalimi publik drejtuar qytetarëve, mediave, anëtarëve të KGJRMV-së dhe gjyqësorit, **dorëzoi dorëheqje të parevokueshme nga pozita e saj – Kryetare e KGJRMV-së. Ajo dha dorëheqjen për shkak të sulmeve të vazhdueshme ndaj saj, Këshillit Gjyqësor dhe të gjithë gjyqësorit nga përfaqësues të pushtetit ekzekutiv dhe legjislativ**, [3]si dhe për shkak të obstruksioneve të këtyre dy pushteteve ndaj gjyqësorit duke mos siguruar kushtet dhe burimet financiare për funksionimin normal të gjyqësorit. Ajo në dorëheqjen e saj deklaroi se nuk do të jepte dorëheqje nga pozita e saj si anëtare e iKGJRMV-së, duke besuar se do të kontribuonte me sukses, me pikëpamjet dhe përvojën e fituar, në përmirësimin e punës së KGJRMV-së dhe të gjithë gjyqësorit, me qëllim promovimin e pavarësisë dhe paanësisë.

3 Njoftim për dorëheqjen e kryetares së Partisë Socialiste Serbe të Maqedonisë, Vesna Dameva

Dorëheqja e saj u pranua në një seancë urgjente të KGJRMV.[4] **Kjo është dorëheqja e dytë e kryetarit të Këshillit Gjyqësor, me presionin politik të cilësuar si arsye kryesore. Megjithatë, përkundër seriozitetit të këtyre pretendimeve, Këshilli Gjyqësor ende nuk ka nisur një debat përmbajtësor dhe as nuk ka ndërmarrë veprime konkrete për adresimin e këtyre ndikimeve.**

ZGJEDHJA E ANËTARËVE TË BORDIT DREJTUES TË ASPO-SË

Me kërkesë të Akademisë së Gjyqtarëve dhe Prokurorëve Publikë (AGJPP), KGJRMV, në një seancë, nën pikën të ndryshme, propozoi anëtarët e saj, të cilët janë gjyqtarë, për anëtarë të Bordit Drejtues të AGJPP-së. Ky vendim u kritikua nga një pjesë e opinionit dhe komunitetit të ekspertëve, të cilët theksuan se kjo praktikë mund të interpretohet si konflikt interesi, pasi nuk lejohet mbajtja e dy funksioneve publike njëkohësisht. Në të njëjtën kohë, Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit (KSHPK) ka iniciuar procedurë për shkak të dyshimit për konflikt të mundshëm të interesit dhe ka marrë vendim, brenda një periudhe të shkurtër kohore, për ndalimin e procedurës, por duke rekomanduar që KGJRMVtë rishqyrtojë vendimin e emërimit dhe të marrë masa për tejkalimin e situatës së krijuar. KGJRMV e shqyrtoi vendimin e KSHPK-së, por vendosi se ai ishte i pazbatueshëm. Në shpjegimin e saj, KGJRMV theksoi se vendimi i KSHPK-së nuk përmban argumente specifike për natyrën e konfliktit të interesit dhe i referohet dispozitave të Rregullores së Punës të cilat, sipas KGJRMV-së, nuk janë relevante për rastin konkret. Historikisht, nuk është hera e parë që anëtarë të KGJRMV-së të kenë qenë edhe anëtarë të Bordit Drejtues të AJGPP-së. Edhe pse dispozitat ligjore janë ndryshuar, ato nuk janë mjaft të sakta për të ndaluar një anëtarësi të tillë të dyfishtë. Sipas kompetencave të dy organeve, nuk ka mbivendosje të drejtpërdrejtë të funksioneve, përveç në fushën e përzgjedhjes së kandidatëve nga AGJPP për gjyqtarë në gjykatat themelore. Për ankesat e kandidatëve për renditjen përfundimtare vendos Bordi Drejtues i AGJPP-së, ndërsa nga këta kandidatë gjyqtarët i përzgjedh KGJRMV. Në rast dyshimi për paragjykim, mund të aplikohet instituti i përjashtimit.

Ndërkaq, një nga anëtarët e nominuar për Bordin Drejtues të ASJO-së – Hanif Zendeli, ka dhënë dorëheqje nga kjo pozitë.

ZGJEDHJA E GJYQTARËVE DHE KRYETARËVE TË GJYKATAVE

Pas një periudhe të gjatë, për shkak të zbatimit të zgjedhjeve presidenciale dhe parlamentare, të cilat i zgjatën aktivitetet për zgjedhjen e gjyqtarëve në gjykatat më të larta, KGJRMV bëri zgjedhjen e gjyqtarëve në Gjykatën e Apelit në Shtip, ku u avancuan 3 gjyqtarë nga fusha civile. Po ashtu, zgjedhjet e gjyqtarëve janë mbajtur edhe në Gjykatën e Apelit të Gostivarit, ku janë zgjedhur 2 gjyqtarë nga fusha civile.

Në konkursin për përzgjedhjen e gjyqtarëve në **Gjykatën e Apelit në Shtip** aplikuan pesë kandidatë nga fusha civile. Në shpalljen e parë u zgjodh 1 gjyqtar, ndërsa në shpalljen e dytë për gjyqtarë të Gjykatës së Apelit në Shtip aplikuan 4 kandidatë nga fusha civile dhe u zgjodhën 2 gjyqtarë.

4 Njoftim për seancën e 507-të urgjente të KSSHS-së

Në shpalljen për përzgjedhjen e gjyqtarëve në **Gjykatën e Apelit të Gostivarit** kanë aplikuar 5 kandidatë nga fusha civile dhe **janë zgjedhur 2 gjyqtarë**.

Në seancat u shqyrtuan pikët e marra për secilin kandidat individualisht. Në bazë të pikëve të marra nga e gjithë procedura e vlerësimit, u krijua një renditje, pas së cilës u zhvillua votimi, duke filluar nga kandidati që ishte i pari në listën e renditjes, me numrin më të madh të pikëve. **Sipas ligjit, i zgjedhur konsiderohet kandidati që merr 8 vota nga anëtarët e KGJRMV me të drejtë vote.** Kur është votuar për një numër të mjaftueshëm kandidatësh, siç kërkohet nga konkursi, votimi i mëtejshëm ndërpritet dhe nuk ka mundësi të votohen kandidatët e mbetur dhe të shterohet e gjithë lista e renditjes. **Për shkak të dispozitave ligjore, kjo praktikë është e pranishme edhe në KGJRMV dhe sërish shtrohet pyetja nëse një kandidat tjetër nga ranglista mund të marrë të njëjtat, apo edhe një numër më të madh të votave se kandidati i mëparshëm i cili tashmë është votuar nga anëtarët e KGJRMV.**

Megjithatë, përkundër kritikave publike, si dhe rekomandimeve të Misionit vlerësues, kjo praktikë aktuale nuk ka ndryshuar.

Gjatë kësaj zgjedhjeje të gjyqtarëve në një gjykatë më të lartë, gjegjësisht gjatë ngritjes në detyrë, nuk ka ndodhur që të zgjidhet një gjyqtar i cili nuk është renditur sipas renditjes në ranglistë, kështu që anëtarët e KGJRMV nuk kanë pasur mundësi të shpjegojnë pse nuk po zgjedhin një gjyqtar, edhe pse ai ishte i radhës në ranglistë.

Nuk ka dyshim se në këtë pjesë nevojitet një ndryshim ligjor, për të standardizuar se cilat dokumente do të kërkohen, por megjithatë, për të siguruar parashikueshmëri për kandidatët dhe për të shmangur përshtypjen se po manipulohet renditja e kandidatëve, këshillohet që KGJRMV t'i përmbahet konkluzioneve të saj, pavarësisht se cilët janë anëtarët e komisionit që përzgjedh dhe rendit kandidatët për ngritjen në detyrë.

Gjatë kësaj periudhe raportuese, **KGJRMV zgjodhi 8 ushtrues detyre të rinj**, përkatësisht: të Gjykatës Themelore Veles, Gjykatës Themelore Krushevë, Gjykatës Themelore Gjevgjeli, Gjykatës Themelore Kratov, Gjykatës Themelore Koçan, Gjykata Themelore Berovë, Gjykatës së Lartë Administrative dhe Gjykatës së Apelit Gostivar.

U zgjodhën edhe **tre kryetarë të rinj të gjykatave**: Gjykata Themelore Veles, Gjykata Themelore Strugë dhe Gjykata e Lartë Administrative.

Është shqetësues fakti se në gjykatat e vogla vazhdon të ketë tendencë që të mos ketë kandidatë të interesuar për kryetar.

SHKARKIMI I GJYQTARËVE DHE KRYETARËVE TË GJYKATAVE

Në periudhën deri në dhjetor 2024, Këshilli Gjyqësor ka konstatuar ndërprerjen e funksionit gjyqësor për shkak të daljes në pension pleqërie të 11 gjyqtarëve, si dhe 1 gjyqtari të cilit i ka pushuar detyra me kërkesë të tij dhe një gjyqtari që është shkarkuar nga detyra për shkak të fillimit të procedurës penale pas aktgjykimit të formës së prerë të Gjykatës Themelore Penale.

Në shtator 2024, me kërkesë të një gjyqtari, u mbajtën dy seanca publike për përgjegjësinë e një gjyqtari/kryetari gjykate. Në njërën seancë nuk ishte i pranishëm gjyqtari që ka kërkuar seancë publike, ndërsa në seancën tjetër ishte. Kjo seancë publike u transmetua drejtpërdrejt, por nuk ishin të pranishëm përfaqësues nga Shoqata e Gjyqtarëve të Republikës së Maqedonisë, përfaqësues të mediave, apo palë të tjera të interesuara, përveç parashtruesit të kërkesës për të kërkuar përgjegjësi nga gjyqtari. Në këtë seancë, të dyja palët kanë paraqitur provat për kërkesën për fillimin e procedurës, si dhe provat nga gjyqtari kundër një kërkese të tillë. Më pas, me kërkesë të gjyqtarit, publiku u përjashtua nga procedimi i mëtejshëm.

Në gjysmën e dytë të vitit 2024, KGJRMV miratoi 7 vendime për ndalimin e procedimit për përgjegjësinë e gjyqtarit/kryetarit të gjykatës, 1 vendim për shkarkim nga ushtrimi i detyrës gjyqësore, 1 vendim për kryerje joprofesionale dhe të pakujdesshme të detyrës gjyqësore të gjyqtarit (që tashmë është në pension), 1 vendim për uljen e masës së dënimit në masën e dënimit dhe caktimin e masës disiplinore publike uljen e rrogës së gjyqtarëve. Në bazë të kërkesës për fillimin e procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë së gjyqtarëve ose kryetarit të gjykatës, Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë e pezulloi përkohësisht ushtrimin e funksionit të gjyqtarit të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë deri në përfundimin me të procedurës penale.

Trendi i mungesës së gjyqtarëve në gjykatat themelore dhe të apelit, në Gjykatën e Lartë Administrative dhe në Gjykatën Supreme të Republikës së Maqedonisë vazhdon, pra numri i gjyqtarëve aktivë po zvogëlohet në baza mujore. Gjenerata e tetë e kandidatëve për gjyqtarë dhe prokurorë publikë nga AGJPP nuk është kompletuar ende, megjithëse parashikohej se do të ishte deri në fund të vitit 2024, dhe gjenerata e ardhshme nuk ka filluar ende trajnimin fillestar, për faktin se në gjysmën e parë të vitit 2024, për shkak të procesit zgjedhor, procedura për pranimin e kursantëve të rinj në AGJPP u ndërpre dhe ende nuk ka informacion nëse do të vazhdojë dhe në çfarë forme.

MONITORIMI I PUNËS SË GJYKATAVE

Me qëllim të rritjes së besimit te gjyqtarët dhe qytetarët, Kryetarja e KGJRMV, edhe në cilësinë e kryetares së Këshillit Buxhetor Gjyqësor, ka realizuar vizita në disa gjykata në vend, për të mundësuar komunikim të drejtpërdrejtë ndërmjet KGJRMV-së dhe gjyqtarëve. Në këto takime u diskutua me kryetarët e gjykatave dhe drejtpërdrejt me gjyqtarët, për të dëgjuar për problemet dhe sfidat me të cilat përballen. Gjithashtu, në takime u paraqitën propozime nga gjyqtarët që synojnë tejkalimin e situatës në gjyqësor, për mungesën e gjyqtarëve, stafit profesional, si dhe mungesës së burimeve financiare për funksionimin normal të gjykatave.

Nëpërmjet vizitave të lartpërmendura dhe komunikimit të drejtpërdrejtë ndërmjet Këshillit Gjyqësor dhe gjyqtarëve është siguruar dhe thelluar bashkëpunimi, që është një qasje pozitive, duke qenë se kjo është një nga kompetencat e KGJRMV. Krahas monitorimit të punës së gjykatave, KGJRMV i ushtron kompetencat e veta përmes shqyrtimit dhe vlerësimit të raporteve tremujore dhe vjetore, si dhe nëpërmjet vizitave të rregullta në gjykata nga komisionet e përbëra nga anëtarë të Këshillit Gjyqësor, i cili parashikohet në Planin e Brendshëm

për Monitorimin dhe Vlerësimin e Punës së Gjykatave, në Planin A2, dhe atë integral të Gjykatës të botuar në mars 2024.[5]

Nga raportet tremujore për punën e gjykatave, mund të konstatohet se vazhdon trendi gjykatave joefikase, dhe arsye për këtë gjendje janë zvogëlimi i numrit të gjyqtarëve, numri i pamjaftueshëm i administratës së gjykatave, si dhe rritja e numrit të lëndëve.

Është praktikë e zakonshme që, pas vizitave në gjykata, anëtarët e komisionit që ka zhvilluar vizitën të paraqesin raportin e vizitës në një seancë, duke nxjerrë në pah gjetjet më domethënëse që kanë arritur, si dhe të propozojnë konkluzione për veprime të mëtejshme, nëse konstatohen mangësi në punën e gjykatave ose të disa gjyqtarëve apo kryetarëve të gjykatave. Nëse është e nevojshme, bëhet edhe një vizitë e jashtëzakonshme në gjykatë dhe arsye për këtë më së shpeshti janë çështjet gjyqësore që janë me interes për publikun ose ankesat e qytetarëve apo personave juridikë. Kështu, gjatë kësaj periudhe raportuese janë bërë vizita në gjykata, **ndërsa në seancë janë prezantuar dhe miratuar raportet nga vizitat e punës në Gjykatën Themelore Manastir, Gjykatën Themelore Tetovë, Gjykatën Themelore Ohër, si dhe raportet nga vizitat e punës në Gjykatën e Apelit Shkup, në Gjykatën e Apelit Gostivar dhe në Gjykatën Supreme të Republikës së Maqedonisë.**

VENDIMMARRJA PËR ANKESAT NGA QYTETARËT DHE PERSONAT JURIDIKË

Ankesat e qytetarëve dhe personave juridikë, të cilat i parashtrohen KGJRMV-së, të cilat kanë të bëjnë me punën e gjyqtarëve dhe kryetarëve të gjykatave, shqyrtohen dhe zgjidhen rregullisht në përputhje me afatet ligjore.

Në gjysmën e dytë të vitit 2024 janë shqyrtuar rreth 190 ankesa të parashtruara nga qytetarë dhe persona juridikë.

Këshilli Gjyqësor i rrëzon si të pabaza shumicën e ankesave, duke konsideruar se me ankesat qytetarët apo personat juridikë kërkojnë prishjen e një vendimi gjyqësor pasi nuk janë të kënaqur me të. Në shumicën e rasteve, Këshilli Gjyqësor konstaton se procedura në këtë çështje mund të jetë edhe në ankesë në gjykatën e shkallës së dytë, kështu që gjykata e shkallës së dytë do t'i vlerësojë pretendimet në ankesë si pretendime ankimore me rastin e marrjes së vendimit dhe meqenëse Këshilli Gjyqësor nuk ka kompetencë për të ndërhyrë në vendimet e gjykatës, as për t'i ndryshuar ato, nuk gjen arsye për të vepruar në bazë të ankesës.

Gjithashtu **vërehet se ka ankesat që janë refuzuar**, dhe arsyeja kryesore e refuzimit është mungesa e fakteve të reja në lidhje me ankesën e paraqitur, fakti që ankesa është shqyrtuar tashmë në një nga seancat e mëparshme, ose sepse ajo nuk përmban të gjitha të dhënat e nevojshme për shqyrtimin e saj.

Vazhdon trendi i rritjes së numrit të ankesave të argumentuara nga KGJRMV. Ankesat për të cilat anëtarët e Këshillit Gjyqësor të RMV-së do të konstatojnë se janë të bazuara, përmbajnë më shumë prova, nga të cilat gjatë shqyrtimit mund të vërtetojnë indikacione për punë të pandërgjegjshme ose të paaftë të ndonjë gjyqtari. E rëndësishme për këto ankesa është se, kur bëhet fjalë për një ankesë në të cilën gjyqtari ka tejkaluar afatet për veprim, për shpalljen e vendimit ose për përpilimin e vendimit, anëtarët e KGRMV-së e konstatojnë këtë. Një nga arsyet për këtë veprim është se një qëndrim i tillë bën pjesë në

5 *www.sud.mk*

kriteret për vlerësimin e gjyqtarëve, në përputhje me Metodologjinë për vlerësimin e tyre. Pas shqyrtimit të plotë të ankesave për të cilat ka indikacione se janë të bazuara, anëtarët e KGJRMV-së mund të nisin edhe një procedurë për përgjegjësinë e gjyqtarit/kryetarit të gjykatës. Në rastet kur bazat e paraqitura në ankesa nuk janë të mjaftueshme për të nisur një procedurë për përgjegjësinë e gjyqtarit/kryetarit të gjykatës përkatës, ankesat e bazuara do të jenë pjesë e vlerësimit të gjyqtarit/kryetarit të gjykatës.

Në këtë periudhë mund të vërehet një trajtim jokonzistent i ankesave në lidhje me bazueshmërinë e tyre, si dhe fakti që nganjëherë për ankesa shumë të ngjashme merren vendime të ndryshme, përkatësisht që qëndrimi i mëparshëm ndryshohet pa ndonjë arsyetim.

KONKLUZIONET

Në periudhën nga gushti deri në dhjetor të vitit 2024, anëtarët e KGJRMV-së u përballën me një presion të madh nga përfaqësuesit e pushtetit ekzekutiv dhe legjislativ, gjë që rezultoi në një prani të madhe mediatike të KGJRMV-së.

Është e dukshme rritja e transparencës së përgjithshme të KGJRMV-së, përmes një numri të madh publikimesh në faqen e tyre të internetit, me informacione të përditësuara mbi seancat, vendimet e marra pas seancave dhe njoftimet nga seancat, të cilat janë më të gjera dhe përmbajnë detaje mbi çështjet e diskutuara.

Këshilli Gjyqësor e ka kryer rregullisht punën e tij lidhur me trajtimin e ankesave, zgjedhjen e gjyqtarëve në gjykatat themelore, vizitat e punës në gjykata, vlerësimin e rregullt të gjyqtarëve, si dhe kontrollin e funksionimit të gjykatave përmes vizitave dhe raporteve tremujore.

Pozitiv është fakti që është konstatuar një numër më i madh ankesash të qytetarëve si të bazuara, pasi Këshilli Gjyqësor mund t'i marrë ato në konsideratë për të identifikuar indikacione për punë të pandërgjegjshme dhe të paaftë të ndonjë gjyqtari. Megjithatë, praktika e vendosur duhet të zbatohet në mënyrë të qëndrueshme gjatë vendimmarrjes për raste të njëjta ose të ngjashme mbi ankesat.

Gjatë përzgjedhjes së gjyqtarëve në gjykatën më të lartë, nga lista e rangimit e hartuar në përputhje me procedurën e parashikuar për promovimin e gjyqtarëve në këtë periudhë, janë përzgjedhur kandidatët e renditur të parët. Anëtarët e KGJRMV-së dhanë arsyetim përse pikërisht ata gjyqtarë duhet të promovohen. Me miratimin e ndryshimeve dhe plotësimeve të Rregullores së Punës së KGJRMV-së dhe me ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores për mënyrën e renditjes së kandidatëve për zgjedhjen e gjyqtarëve në gjykatën më të lartë, në periudhën e ardhshme mbetet të ndiqet zbatimi i këtyre ndryshimeve në rastet kur nuk do të përzgjidhen gjyqtarët e renditur të parët, përkatësisht kur përzgjedhja nuk do të bëhet sipas renditjes në listën e rangimit.

Si çështje e hapur mbetet ndërprerja e mëtejshme e procesit të votimit gjatë zgjedhjes së gjyqtarëve sapo të përzgjidhet numri i nevojshëm i kandidatëve sipas shpalljes, me ç'rast kandidatëve të mbetur në listën e rangimit nuk u jepet mundësia të votohen dhe të sigurojnë të njëjtin ose një numër më të madh votash. Mungesa e kandidatëve në shpalljet për kryetarë të gjykatave më të vogla, e cila është e pranishme për një periudhë të gjatë, ndikon në funksionimin e këtyre gjykatave dhe përbën një çështje që duhet marrë në konsideratë gjatë hartimit të dokumenteve strategjike dhe ndryshimeve ligjore.

Besimi në Këshillin Gjyqësor, i cili është në një nivel relativisht të ulët, para së gjithash duhet të rritet midis vetë gjyqtarëve, e më pas edhe nga publiku i gjerë.

REKOMANDIME

Në bazë të ndjekjes së seancave të hapura të Këshillit Gjyqësor, raporteve mbi Këshillin Gjyqësor, publikimeve dhe dokumenteve të publikuara në faqen e internetit të Këshillit Gjyqësor të RMV-së, si dhe publikimeve në media, mund të jepen rekomandimet e mëposhtme:

Nevojiten urgjentisht ndryshime ligjore në drejtim të zbatimit të rekomandimeve të Misionit Vlerësues të Delegacionit të BE-së në RMV.

Këshilli Gjyqësor të zbatojë në mënyrë të qëndrueshme dokumentet që ka miratuar, të cilat burojnë nga rekomandimet e Misionit Vlerësues të BE-së në RMV.

Në periudhën e ardhshme, Këshilli Gjyqësor të përqendrojë kapacitetet e tij në rritjen e besimit të qytetarëve ndaj sistemit gjyqësor, përmes një roli proaktiv dhe marrjes së masave për të ulur perceptimin e ekzistencës së korrupsionit në gjyqësor.

Të vendosen udhëzime dhe kritere të qarta për vendimmarrjen mbi ankesat, të cilat do të zbatohen në mënyrë të qëndrueshme në rastet me gjetje të njëjta ose të ngjashme.

Këshilli Gjyqësor duhet të punojë për rritjen e besimit të gjyqtarëve, përmes zbatimit konsekuent të dispozitave ligjore.